

En fontæne af idéer

Eric Eberlin som reklamemand – fotograferet 1938. Så sent som i 1960'erne kan man se thistedboen omtalt som "en legende i dansk reklamebranche".

Eftermælet

Thistedboen Eric Conradt-Eberlin (1899-1943) fik afgørende betydning for en stor del af forfatteren Jacob Paludans skønlitterære virksomhed – mest markant i *Fugle omkring Fyret* (1925) og *Jørgen Stein* (1932). Både som en fantasifuld inspirator og mere direkte som leverandør af stof og idéer, som Paludan kunne arbejde videre med - *mod betaling*. Dansk litteraturs måske mest usædvanlige samarbejde, der overbevisende blev dokumenteret af litteraturforskeren Henrik Oldenburg i 1980'erne i to bøger: *Jacob Paludan. Historien om et venskab* og *Janus fra Thisted*.

Jacob Paludan manglede råstof til sine romaner og måtte betale sig til det. Han kunne sende en tom taxa ud i byen, og lidt efter kom den tilbage med hans leverandør, den evigt pengeløse ven Eric Eberlin. Taxaen hører samarbejdets sidste fase til. Paludan var blevet en anerkendt forfatter og skulle skrive det hovedværk, anmelderne utålmodigt ventede på. Han havde sin romantekniske slagplan klar, men kunne først gennemføre den, da han fik Eberlin til at fortælle om sin barndom og familie i Thisted - borgmesterfamilien Conradt-Eberlin. Han solgte beretningen til den betrængte forfatter, og den indgik i *Torden i Syd* 1932 (første del af den store roman *Jørgen Stein*).

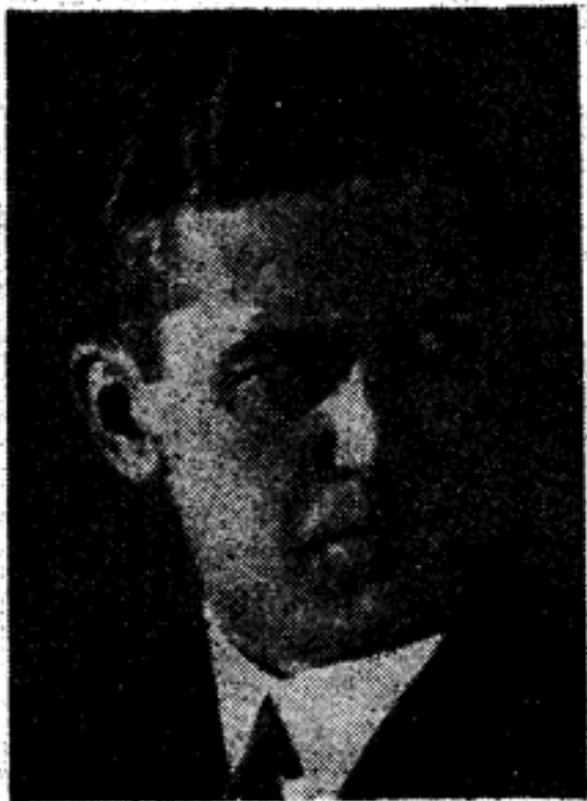
Eric Eberlin havde selv kunstneriske ambitioner og demonstrerede skrivetalent i en række noveller og fortællinger i de højt berømmede søndagstillæg, som datidens aviser var forsynet med. Et par kriminalromaner blev det også til. Og som maler debuterede han på en censureret udstilling.

Men Eberlins egentlige virke kom til at ligge i den reklamebranche, han havde stiftet bekendtskab med i årene i Amerika, hvor han havde haft mange jobs; hans særlige anlæg for tegning skaffede ham store lønninger som

Dødsfald

Direktør Eric C. Eberlin

UNDER en Udflugt til Sydsjælland er Direktør Eric C. Eberlin pludselig død, kun 43 Aar gammel. En i Københavnerlivet kendt Skikkelse er dermed pludselig forsvundet. Eberlin, der i sin Ungdom gjorde store Udenlandsrejser, hvor han ofte under vanskelige Forhold oplevede mange mærkelige Ting, slog sig ved sin Tilbagekomst paa Reklamen og udgav nogle Aar Bladet „Avertering — Mandens Blad“, Desuden kastede han sig over at skrive Noveller og Romaner. Hans første Bog, som han forleden fik ud, hedder „Døden paa Variété“. I sine sidste Maaneder skrev han paa en Roman, som han ikke naaede at se udgivet før sin Død. Den hedder „Farvel, v. Falkenau“.

En begavet Mand, men en splittet Natur var Eric C. Eberlin, der vistnok ikke fik det ud af Livet, som hans oprindelige Evner berettigede ham til. Mange vil med Taknemmelighed minde det store agitatoriske Arbejde, han som Forretningsfører i Rigsforeningen til Bekæmpelse af de rheumatiske Sygdomme gjorde for at skabe en stærk Front i den organiserede Bekæmpelse af Gigtssygdommene.

reklametegner ved stormagasinerne reklameafdelinger. Det var erfaringerne herfra, der kom ham til gode, da han vendte tilbage til Danmark i slutningen af 1920'erne. Måske var han endda lige manden, man ventede på i reklameverdenen. Noget kan tyde på det, når man læser, hvad der blev skrevet om thistedboen i aviserne - både da han var i fuld vigør på mange fronter i hovedstadslivet og i de fyldige nekrologer i 1943. Hans rastløs energi havde spredt sig til omgivelserne og sat en masse i gang - så længe det varede. Men med en mærkelig blanding af, hvad der betegnes som storsind og skødesløshed overlod han gang på gang de ting, han selv havde skabt, til andre: "Eric C. Eberlin hørte til dem, man med Rette kan kalde kendte Københavnerne. Overalt dukkede hans høje, elegante Skikkelse op, og han kendte Gud og hvermand. De danske Reklamefolk blev hurtigt klar over, at de i Eric C. Eberlin havde en coming man for sig. Han var ladet med Idéer - de sprang fra ham som en Fontæne".

Sådan kan man læse i én avis. I en anden fremhæves Eric Eberlins evne til at inspirere andre: "Efter nogle Aars Forløb startede han sit eget Bureau og bragte nyt og sundt Blod ind i Reklame. Hans Syn paa Reklamen var rigtigt, og han fornyede dens Former". Bureauet udviklede sig i øvrigt til et større foretagende, et af de førende i branchen, der blev videreført af andre efter hans død. Han kastede sig over udgivervirksomhed med bladene *Avertering* og *Orientering*, senere sluttet sammen til *Mandens Blad*, der udkom helt op i 1960'erne. I nekrologen i dette blad i 1943 fremhæves Eberlins "sikre Blik for originalt og aktuelt Stof og med en Kunstners øje for Opsætning og Billedvirkning". Betydningen af de mange år i Amerika understreges fra alle sider, og *Mandens Blad* har fat i et begreb, Eric Eberlin havde med fra den anden side Atlanten. Det kaldes *Sophistication* og forklares på denne måde: "Det dækkede over en Del af hans Væsen, og det kom til at præge Bladets tone. Han havde en dybt original Evne til mundtlig Karakteristisk og Replik, han elskede alle disse smaa Tillægsord, der pludselig kan få en graa Sætning til at skinne".

Da *Mandens Blads* dage definitivt var talte i 1963 kunne man i en omtale i

Politiken se Eric Eberlin og Jacob Paludan optræde sammen. Det var kun en inderkreds i det litterære miljø, der på dette tidspunkt havde kendskab til den engang meget tætte forbindelse mellem de to og den betydning, Eberlin havde i Paludans skønlitterære succes. Eberlin bliver præsenteret som dén, der i 1935 grundlagde bladene *Avertering* og *Orientering*, som i 1940 bliver til *Mandens Blad*. Om Eberlin hedder det, at han "stadig overlever som en legende inden for dansk reklamevirksomhed". Om Jacob Paludan at han i dette blad offentliggjorde "sin uforglemmelige skarpe og vittige samfundskommentar under overskriften Mit Kaktusvindue". Mange har i tidens løb undret sig over, at Paludan, denne "store" digter, af alle medier dukker op netop i *Mandens Blad*. Med afdækningen af forbindelsen Eberlin-Paludan i 1980'erne er det måske ikke helt så mærkeligt, at Paludan både optræder som bidragsyder og som "rådgivende konsulent". Nu ved vi, at Paludan i hvert fald i begyndelsen var med til at finansiere Eberlins bladvirksomhed – også den.